

ಕೊಪ್ಪಳ ನಗರದ ಶಿಕ್ಷಣವಂತ ಮತದಾರರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ

ತಳವಾರ ಹುಲೆಪ್ಪ

ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ, ಯಲಬುರ್ಗಾ, ಕೊಪ್ಪಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕೊಪ್ಪಳ

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮತದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು SVEEP ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮತದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಮತದಾರ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪಳ ನಗರದ ಮತದಾರರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. 2009 ರಿಂದ ನಾವು ಭಾರತದ ಮತದಾರರನ್ನು ಮತದಾನ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂಲಭೂತ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ SVEEP ಸಮಿತಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. SVEEP ನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಗುರಿಯು ಎಲ್ಲರ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆವುಳ್ಳ ಮತದಾನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಮತದಾರರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕೊಪ್ಪಳ ನಗರದ ಶಿಕ್ಷಣವಂತ ಮತದಾರರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ, ಚುನಾವಣೆ, SVEEP, ಶಿಕ್ಷಣವಂತ ಮತದಾರರು.

ಪೀಠಿಕೆ

SVEEP ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರೊಫೈಲ್ ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಸುತ್ತಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಭಾವಿಸುವಿಕೆ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ಸಿವಿಲ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್‌ಗಳು ಮನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ್ಜೆಯ ಮೂಲಕ ಬಲವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಎದುರನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸಲಹೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು. ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮತದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ಭಾಗವಹಿಸಿಕೆ ಮತದಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತದಾರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ನೋಂದಾಯಿಸಲು

Please cite this article as: ತಳವಾರ ಹುಲೆಪ್ಪ. (2025). ಕೊಪ್ಪಳ ನಗರದ ಶಿಕ್ಷಣವಂತ ಮತದಾರರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಐಐಎಂಆರ್‌ಡಿ, 6(6). ಪು.ಸಂ. 5-15

ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವಿವರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಗಳ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಲು ಮತದಾರರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು SVEEP ನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ನೈತಿಕ ಮತದಾನ ಕುರಿತು ಮತದಾರರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಿವಿಧ ಆನ್ಲೈನ್ ಆಫ್ಲೈನ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತದಾನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಚುನಾವಣೆ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತದಾರರ ಜಾಗೃತಿಗಾಗಿ SVEEPನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯ ಅಧ್ಯಯನವು ತನ್ನದೇ ಆದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯ ಅಧ್ಯಯನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತದಾರರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನದೆಯಾದ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಕೊಪ್ಪಳದ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಆಯೋಜಿಸುವ ವಿಧಾನ ಮತದಾನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಣೆ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ವಸ್ತು ವಿಷಯದ ಕೊಪ್ಪಳ ನಗರದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮತದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ನಗರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಿಇಒ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದರಿಂದ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತದಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ನಾಯಕನನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಬೀದಿನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಇರುವಂತದ್ದು. ನಟರು ಹಾಗೂ ತಜ್ಞರು ಮೂಲಕ ಹಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆದಿವಾಸಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ. ಅವರಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮತದಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗವು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ. ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಮುಖ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹದಲ್ಲಿ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವ ಅಂತ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ಆಗಿದೆ. ಸ್ವೀಪ್ ಅನ್ನು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತದಾರರಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಮತದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮತದಾರರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವ ಅಂತಹ ಅಧ್ಯಯನ ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕೊಪ್ಪಳ ನಗರದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮತದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಕುರಿತು ಒಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಈ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧಾನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಚೇರಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಸಂದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕಚೇರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮತದಾರರ ಬಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಕುರಿತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಅಂತರ್ಜಾಲ, ವಿಧದ ಕಚೇರಿಯ ಜಾಲತಾಣ ಅಥವಾ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಲಿಖಿತ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಮೂಲಗಳ ಮೂಲಕ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮೂಲದ ಎರಡು ವಿಧದ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗದ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಸಚಿವಾಲಯದ (ECI) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಲಿಕತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. “ಸಂವಿಧಾನದ 324ನೇ ವಿಧಿಯು ಸಂಸತ್ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗಗಳು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಕಚೇರಿ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಹೀಗಾಗಿ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು. ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಎರಡಕ್ಕೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆ, ರಾಜ್ಯಸಭೆ, ವಿಧಾನಸಭೆಗಳು, ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್, ಮತ್ತು ದೇಶದ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗವು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 324ರ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಧಿಕಾರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ”¹ ಮತ್ತು ತರುವಾಯ ಜನರ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿ ಆಯೋಗವು

¹ ಗಂಗಾಧರ ಪಿ.ಎಸ್, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ, ಪು.ಸಂ.236

ಸವಿಧಾನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಜಾರಿಗೆತಂದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಚುನಾವಣೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು “ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿರುವ ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗ ದೇಶದ ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಯೂನಿಯನ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಮತ್ತು ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕೆಲವೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇದು ಶಾಶ್ವತ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಆಯೋಗವನ್ನು 1950 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಮೂಲತಃ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿದ್ದು 16 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1989 ರಂದು (1989ರ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯ ಮುನ್ನಾದಿನದಂದು) ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು² ಜನವರಿ 1919 ರಂದು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ 1989 ಜನವರಿ 1990ರಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಆಯೋಗವನ್ನು ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿತು”.² ಅಂದಿನಿಂದ ಮೂರು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಆಯೋಗವು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಆಯೋಗದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಬಹುಮತದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಚುನಾವಣೆ ಆಯುಕ್ತರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿವೃತ್ತ ಐಎಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಇತರ ಚುನಾವಣೆ ಆಯುಕ್ತರು ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳು 1992ರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಯೋಗವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೇತನ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅದರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ಉಪಚುನಾವಣೆ ಆಯುಕ್ತರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಶ್ರೇಣಿಯ ಐಎಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ (ಜಿಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂತೆ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ) ಚುನಾವಣಾ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರು ಅಧಿಕಾರ ಅವಧಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನವು ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ ಅದಾಗ್ಯೂ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ (ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರ ಸೇವೆಯ ನಿಯಮಗಳು ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರದ ವೈವಾಟು) 1991ರ ಪ್ರಕಾರ ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರು ಅಥವಾ ಚುನಾವಣೆ ಆಯುಕ್ತರು ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗವು 1950 ಜನವರಿ 25ರಂದು ರಚನೆ ಆಗಿರುವಂತದಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

² ಸತ್ ಪಾಲ್ ಪುಲಾನಿ, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ, ಪು. ಸಂ. 84

SVEEPನ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು (ECI) ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಡೆಸುವ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ECIಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರ ಹೊರತಾಗಿ ECIಯ ಇತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಮತದಾರರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಾರವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಇವತ್ತಿನ ಮತದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವೀಪ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವೀಪ್ ಅನ್ನು 2009 ರಲ್ಲಿ ಇಅಖ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅಂದಿನಿಂದ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತದಾರರ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಮತದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮತದಾರರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮತದಾರರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಮೂಲಕ SVEEP ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಇಂದಿನ ಮತದಾರರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಅನುಸರಿಸಿದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಉತ್ತಮ 1990ರ ದಶಕದವರೆಗೆ ಕಾಗದದ ಮತ್ತು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅರ್ಧ ಶತಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣವು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಭಾರತೀಯ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅರವಿಂದ ವರ್ಮ ಅವರು ಪ್ರಕಾರ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಜಪ್ತಿನ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ವಂಚನೆ ಮತ್ತು ಮತಪತ್ರ ಭಾರತೀಯ ಚುನಾವಣೆಗಳು 1950 ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಟ್ಯಾಂಪರಿಂಗ್ ನಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಘಟಿತ ಬೂತ್ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲ ಪ್ರಮುಖ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು 1957ಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ಪತ್ರಕರ್ತರೂ ಪ್ರೇಮ್ ಶಂಕರ್ ಝಾ ಮಿಲನ್ ವೈಷ್ಣವ್ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಂದ ಬೂತ್ ವಿರೋಧ ಆಶ್ರಯಿಸಿದವು. ಪಕ್ಷಗಳ ಸ್ವೀಪ್ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು 1960ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಮೋಸದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೀಜವು 2009ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿತು. ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಮತದಾರರಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಂತರಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅಂಡಲ್ಮೆನಿಂಗ್

ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮತದಾನದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಪ್ರಮಾಣವು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಸುಮಾರು 55-60 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಅರ್ಹ ನಾಗರಿಕರ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಬೀರಬಹುದೆಂದು ಬೌದ್ಧಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಆಡಳಿತದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸ್ವೀಪ್ 2009ರ ಅಂತ್ಯದ ಜಾರ್ವಿಂಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜಿತ IEC (ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂವಹನ) ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳ ಪರಿಚಯದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಂತರ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲಾಯಿತು. ಮತದಾರರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ನೀತಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಳೆದ ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ SVEEP ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಸನಗೊಂಡಿವೆ.

SVEEP ಮೊದಲನೇ ಹಂತ (2009-2013)

2009 ರಲ್ಲಿ IEC ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬ್ಯಾನರ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯೋಗಿಕ ಆರಂಭವಿತ್ತು ಅದನ್ನು ತರುವಾಯ 2010ರಲ್ಲಿ ನವೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೆಸರನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಸ್ವೀಪ್ ನ ಮೊದಲ ಹಂತವು 2009ರ ಅಂತ್ಯದಿಂದ 2013 (ಜಾರ್ವಿಂಡ್ 2009 ಬಿಹಾರ 2010. ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ, ಅಸ್ಸಾಂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಪುದುಚೇರಿ, 21 ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಎರಡು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. 2011 ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಗೋವಾ, ಪಂಜಾಬ್, ಉತ್ತರಕಾಂಡ, ಮಣಿಪುರ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಗುಜರಾತ್ 2012, ತ್ರಿಪುರ, ಮೇಘಾಲಯ, ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್, ಕರ್ನಾಟಕ,ದೆಹಲಿ, ಮಿಜೋರಾಂ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಛತ್ತಿಸ್ಗಡ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ್ 2013)

SVEEP ಎರಡನೇ ಹಂತ: (ಏಪ್ರಿಲ್ 2013- ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ)

SVEEPರ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎರಡನೇ ಹಂತವು ಒಯ್ಯುವುದು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಅಂತರಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಬಲಪಡಿಸುವುದು SVEEP ಯ ಉದ್ದೇಶಿತ ವಿಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರವಾರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸೇರಿದಂತೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ನವಸಾಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ವಿಷಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಮತದಾನದ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮತದಾನದ ದಿನದಂದು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು. 2014ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಸ್ವೀಪ್‌ನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಹೆಗ್ಗುರುತಾಗಿದೆ. ಸ್ವೀಪ್ 2 ರಾಜ್ಯ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳಿಗೆ 10 ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

SVEEP ಮೂರುನೇ ಹಂತ:

2014ರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಗಳಿಂದ ಕಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಾ SVEEP 2 ಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೃಢವಾದ ಮತ್ತು ಆಳವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮತ್ತು ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಮತ್ತು ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಮೋಡಗಳ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರೊಂದಿಗೆ ವರ್ಧಿತ ಸಂವಹನ ಹೊಸ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣಿತ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಈ ಹಂತದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಯುವಕರು ನಗರದ ಮತದಾರರು ಮತ್ತು ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಗಗಳು ಗುರಿ ಗುಂಪುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇವಾ ಮತದಾರರ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು NRIಗಳು ವಿಕಲಚೇತನರು ಭವಿಷ್ಯದ ಮತದಾರರ ಅಂತರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಗಮನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪಾಲುದಾರರೊಂದಿಗೆ ದರ್ಜೆ ಮೈಕ್ರೋ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ELC ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂದದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವೀಪ್‌ನ ರಚನೆ ಸ್ವೀಪ್ ಅನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಮತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮತದಾರರ ನೋಂದಣಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ. ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಮತದಾನದ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟ: ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಿಇಒ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವೀಪ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವಹಿಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಯುವ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಸೊಸೈಟಿ ಗುಂಪುಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಚುನಾವಣಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಚುನಾವಣೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಪ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಪ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತಗಟ್ಟೆ ಮಟ್ಟ ಭಾರತ ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗ 2006 ರಲ್ಲಿ ಬೂತ್ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮತಗಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

SVEEP ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮತದಾರರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು. ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಂತರವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವೀಪ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು. ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಅಂತರವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸ್ವೀಪ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು. ನೀತಿಯ ಕರಡು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ: ಭಾರತದ ಚುನಾವಣೆ ಆಯೋಗದ ಸ್ವೀಪ್ ಭಾಗವು ನೀತಿ,

ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು. ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ಇಡುವುದು. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಸೃಜನಶೀಲರಿಗೆ ವಿಷಯ ರಚನೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆ. ತಯಾರಿ ಸ್ಟೀಪ್ ಕೋರ್ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ. ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಿಸುವುದು. ತರಬೇತಿ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅಂತರದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ. ನೋಂದಣಿ ಅಂತರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಲಿಂಗ ಅಂತರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಯುವಕರ ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು. ಮತದಾನದಲ್ಲಿ ಅಂತರಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಭಾಗವಹಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಗುಂಪುಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು. ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಯೋಗಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮಾಧ್ಯಮ ಮನೆಗಳು, ಯುವ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಕಾರ್ಪೊರೇಟರ್ ಮನೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ, ಹೆಸರಾಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಐಕಾನ್‌ಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು, ಗುಂಪು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತದಾರರ ದಿನ ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು 2011ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತದಾರರ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ಜನವರಿ 25 ರಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ಟೀಪ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. 2011 ರಿಂದ ಈ ದಿನವನ್ನು ಮತದಾರರ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತದಾನದ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಟೀಪ್ ಅನುಕೂಲಗಳು ಮತದಾರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಟೀಪ್ ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಸ್ಟೀಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ECI ಅಧಿಕೃತ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಮತ್ತು CEO ಅವರ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ನೋಂದಣಿ, ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ಅನುಕೂಲ, CEO ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಹೆಸರು ಹುಡುಕುವ ಸೌಲಭ್ಯ, ಮತಗಟ್ಟೆಯ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಹುಡುಕಲು SMS ಸೇವೆ, ವಿಶೇಷ ನೋಂದಣಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮತದಾನದ ಅವಧಿಯನ್ನು 11 ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಮತಗಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಮತದಾರರ ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ, ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಮತದಾರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸರತಿ ಸಾಲು ಮತಗಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.

2024ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಗಳು (ಸ್ಟೀಪ್ ಸಮಿತಿ) 2024ರ ಜೂನ್ 3 ರಂದು 16ನೇ ಲೋಕಸಭೆಯ ಅವಧಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು 18ನೇ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ 26, 2024 ರಿಂದ 19 ರವರೆಗೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಒಟ್ಟು ಏಳು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 18 ಮತ್ತು 23 ರಂದು ಎರಡು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೇ 23ರಂದು ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ

ಚುನಾವಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಚೇರಿಯವರು ಚುನಾವಣಾ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮತದಾರರು ಮತದಾನ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಶಾಂತಿಯುತ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಆಯೋಗ ಸಜ್ಜುಗೊಂಡಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ನಿರ್ವಾಹಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನ.

ಯುವ ಮತದಾರರ ನೋಂದಣಿಗೆ ಒತ್ತು

ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಸ್ವೀಪ್ ನಿಂದ ಯುವ ಮತದಾರರ ಹೆಸರು ನೋಂದಣಿಗೆ ಸ್ವೀಪ್ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. 2015-16 ಹಾಗೂ 2016-17 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ SSLC ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾದ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸ ಇರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ. ತರಿಸಿ ಆಯಾ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕರು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮತಗಟ್ಟೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೀಡಿದ ಹೆಸರು ನೋಂದಣಿಯಾಗದೇ ಇರುವ ಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. SSLC ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ PUCಗೆ ಹಾಜರಾಗುವ ಮಕ್ಕಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಿಗೆ ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆ 6 ನೀಡಿ ಮತದಾರ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳ್ಳಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆಯಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಸಹಕಾರ ಪಡೆದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ITI ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ 01-01 2019ಕ್ಕೆ 18 ವರ್ಷ ತುಂಬಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಧಿಕಾರಿ ಅವರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಶಾಸನ ಪಡೆಯುವ ಯುವ ವಿಕಲಚೇತನರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮಾಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಚುನಾವಣೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಕ್ಲಬ್

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಐಟಿಐ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಹಾಗೂ ಪಿಜಿ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು ಕೋರ್ಸ್ ವಿಷಯವಾರು ಚುನಾವಣೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಇರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಎಂದು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ಆಯಾ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವಹಿಸಿ, ಮತದಾನ ಮಾಡುವುದು. ಮತಯಂತ್ರ ಬಗ್ಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಸ್ಟರ್ ತರಬೇತಿದಾರರಾದ ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಮತದಾರರ ಜಾಗೃತ ವೇದಿಕೆ

ಜಿಲ್ಲಾ ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತದಾರರ ಜಾಗೃತಿ ವೇದಿಕೆ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಪ್ ಸಮಿತಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಮತಗಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕರನ್ನು ಸೇರಿದಂತೆ ಹತ್ತು ಜನರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತಲಾ

ಒಂದೊಂದು ಚುನಾವಣೆ ಜಾಗೃತ ಕ್ಲಬ್ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವೀಪ್ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಮತದಾರರ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಸಂಘದಿಂದ ಬ್ಲಾಕ್ ಹಂತದ ಮಾಸ್ಟರ್ ತರಬೇತಿದಾರರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರಚಾರ ಪಲಕ ಹಾಗೂ ವಿಡಿಯೋ ಪ್ರದರ್ಶನ : ಮತದಾನ ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತದಾನ ನನ್ನ ಸಂವಿಧಾನ ಬದ್ಧ ಹಕ್ಕು ನಾನು ತಪ್ಪದೇ ಮತದಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಲಗೊಳಿಸಿ ಎನ್ನುವ ಫಲಕಗಳು ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಬ್ಯಾನರ್ ಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ವೀಪ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ನಡೆದವು. ಸ್ವೀಪ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಕಾರರ ಬದಲಾಗಿ ಮತದಾನದ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸುವ ಕಿರುಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು. ಮತಯಂತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಸ್ವೀಪ್ ನಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿವರೆಗೆ EVM ಹಾಗೂ ವಿವಿಪ್ಯಾಟ್ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತಯಂತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ನಡೆದಿವೆ. ಸುಮಾರು ಜನರು ಸ್ವಂತ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವ ಮತಯಂತ್ರಗಳ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಪ್ಪಳ ನಗರದ ಚುನಾವಣೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಪ್ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚುನಾವಣೆ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಸ್ವೀಪ್ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ (ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ವೀಪ್ ಸಮಿತಿ) ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (ಯೋಜನಾ ಸಂಯೋಜಕರು) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (ತಾಲೂಕು ಸ್ವೀಪ್ ಸಮಿತಿ) ಪಂಚಾಯತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಸ್ವೀಪ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳು:

ಭಾರತೀಯ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಹ ಜನರ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಭಾರತದ ಮತದಾರರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮತದಾನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸರಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಸ್ವೀಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ತೋರಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಫೌಜಿಯ ತರನುಂ ಅವರಿಗೆ 2021- 22 ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ, ಸ್ವೀಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೊಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ರೆಡ್ಡಿ , ಕನಕರೆಡ್ಡಿ ಅವರಿಗೆ 2021-22 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸ್ವೀಪ್ ನಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮರದ್ 2021-22 ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತಿದೆ, ಮೌನೇಶ್ ಬಂಗಾರಿ 2018 ಮತ್ತು 2019ನೇ ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ರಾಯಭಾರಿ ಗಂಗಾವತಿ ಪ್ರಾಣೇಶ್ 2019 ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತದಾರರು ಹಾಗೂ ದೇಶ ಕಟ್ಟುವಂತ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಮತಗಟ್ಟೆಯ ತರುವಂತ ಯುವ ಅನೇಕ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತದಾನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ನೊಂದಣಿ ಕುರಿತು ಮತದಾನದ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯುವ ಮತದಾರರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತದಾರರ ನೊಂದಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಿತ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮತದಾರರನ್ನು ಮತಗಟ್ಟೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ರಮೇಶ ದೊಡ್ಡಪುರ. (2024). ಮೋದಿ & ಇಂಡಿಯಾ-2024 ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯ. ಅರವಿಂದ್ ಇಂಡಿಯಾ.
- ಸತ್ ಪಾಲ್ ಪುಲಾನಿ. (2020). ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ. ಕರ್ನಾಟಕ ಲಾ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ಜರ್ನಲ್.
- ಗೀತಾ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ. (2023). ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು, ನವ ಕರ್ನಾಟಕ ಬುಕ್ ಹೌಸ್.
- ಗಂಗಾಧರ, ಪಿ.ಎಸ್. (2021). ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ. ಚೈತ್ರ ಪ್ರಕಾಶನ.